

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Jaana Ignatius, Olli Kolehmainen, Mikko Korhonen, Riikka Mäki-Ontto, Kati Isoaho & Hanna Väätäinen. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun itsearviointi toim. Marjaana Kivelä**

Year of publication **2021**, FINEEC publications **3:2021**

Language **Finnish**

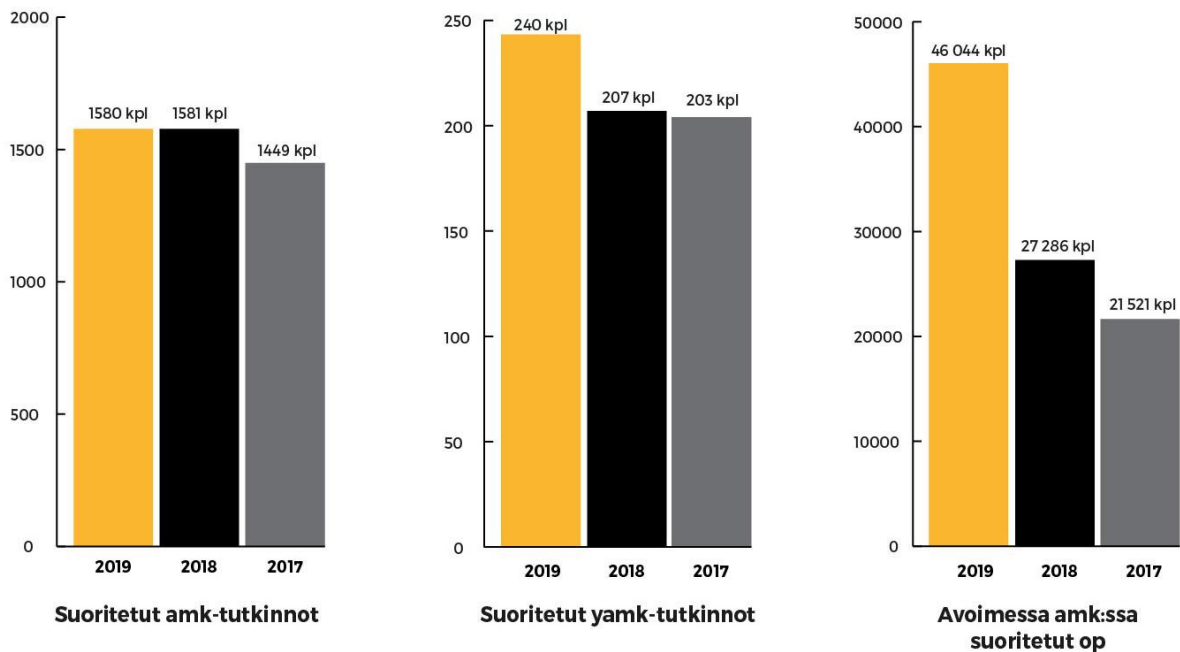
ISBN **978-952-206-627-5 pdf**

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- HEI's self-assessment

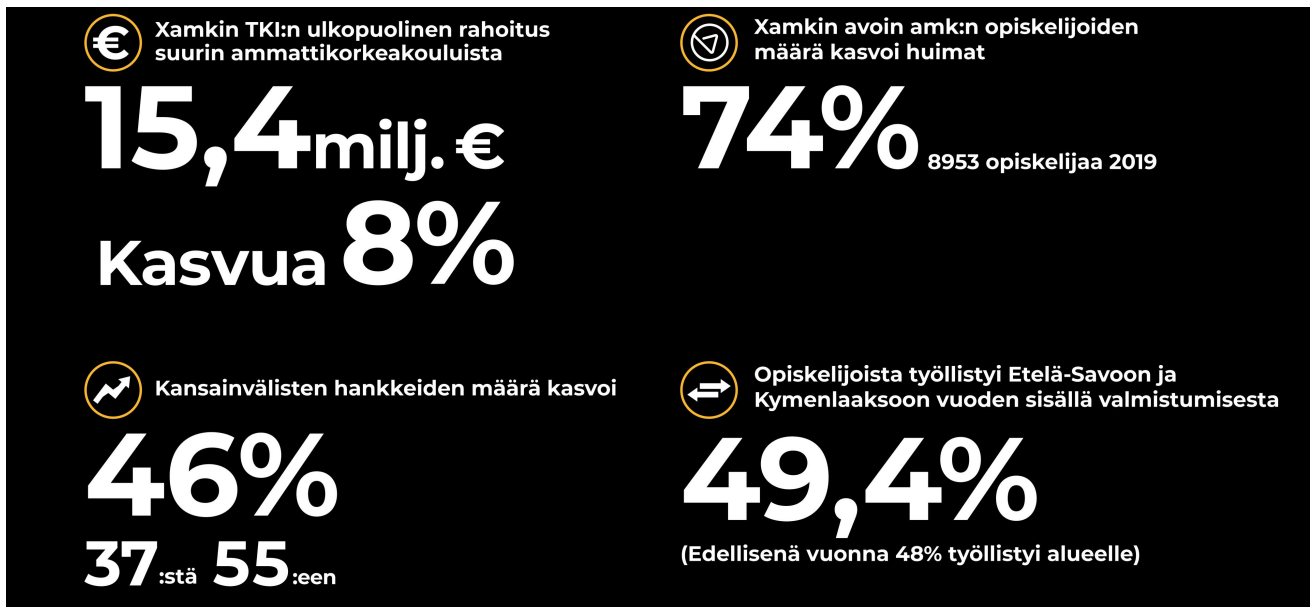
Xamkissa tehtävä työ tähtää kestäviin ja positiivisiin muutoksiin. Koulutus tuottaa uutta osaamista, TKI-toiminta tietoa ja ratkaisuja yritysten ja työelämän tarpeisiin. Yrityksille, yhteisöille ja yksilöille tarjotaan monipuolisia palveluja. Siten syntyy pitkäkestoista yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja vaikuttavuutta yksilöille, heidän lähipiiriinsä, maakuntiin ja koko yhteiskuntaan. Toimintaa ohjaavat kansalliset linjaukset ja strategiset valinnat, jotka perustuvat Kymenlaakson ja Etelä-Savon maakuntien tarpeisiin sekä omistajakaupunkien strategioihin ja erikoistumisen kärkiin. Julkaisut "[Lisää työtä ja hyvinvointia](#)" (2018) sekä "[Elinvoimaa vahvistamassa](#)" (2019) luovat katsauksen Xamkin alueelliseen vaikuttavuuteen.

Laaja avoimen AMK:n tarjonta ja alueen tarpeisiin suunnattu täydennyskoulutus tukevat väestön osaamistason ylläpitämistä ja kehittämistä. Toiminta-alueen maakuntien väestön koulutustaso on maan alhaisimpia, joten jatkuvalla oppimisella on erityistä merkitystä aluekehitykselle. Koulutus suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä yritysten kanssa osaamistarpeet ennakkoiden (ks. luku 1.1). Jatkuvan oppimisen toimintaa seurataan opintopisteiden ja asiakaspalautteen avulla. Xamk tuotti 72 % Kaakkois-Suomen avointen korkeakoulujen 64 076 opintopisteestä vuonna 2019 (Vipunen).



Kuva 8. Koulutus tuottaa uutta osaamista (Vipunen).

Vaikuttavuus pohjautuu Xamkin vahvaan profiloitumiseen, asiantuntijuuteen sekä tutkimuksen ja koulutuksen ympäristöihin. Neljällä TKI-vahvuusalalla kehitetään innovaatioita tuottavia ekosysteemejä, jotka yhdistävät tutkimusta, koulutusta ja yritystoimintaa. Xamkin TKI-toiminta tukee molempien maakuntien kasvua ja erikoistumista.



Kuva 9. Saavutetuilla tavoitteilla ja muutoksilla Xamk vahvistaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta (Xamkin tuloksia 2019).

Vaikuttavuustavoitteita arvioidaan säännöllisten sidosryhmäkyselyiden, valmistuneiden opiskelijoiden uraseurantakyselyiden sekä koulutusten ja TKI-toiminnan monipuolisesta työelämäyhteistyöstä saadun palautteen avulla. Arvioinnin systemaattisuudessa on kuitenkin edelleen kehitettävää.

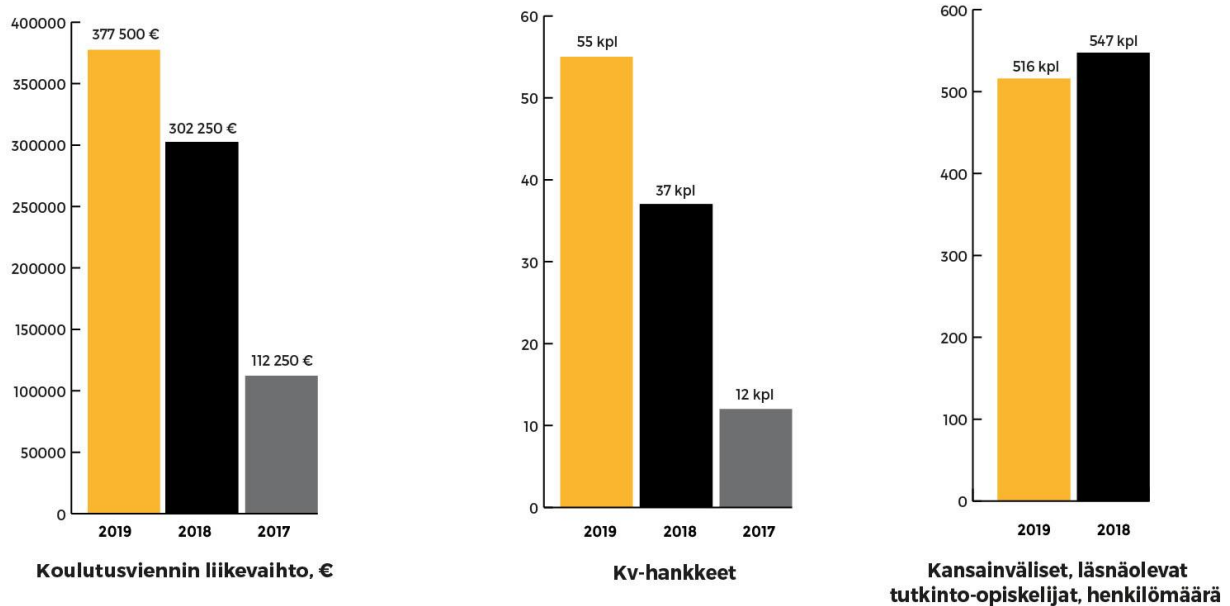
TKI-sidosryhmäkumppaneille suunnatun kyselyn (2017) mukaan Xamk-yhteistyön keskeiset hyödyt ovat uudet verkostot ja osaaminen, yhteistyökumppanit, hyvät harjoittelijat sekä lisäresurssit. Tiedon vaihto ja sitä kautta keskinäisen ymmärryksen lisääntyminen nähdään tärkeimpänä, mutta vastauksissa korostuivat myös monipuolinen palvelujen tarjonta, työelämän tarpeita palveleva koulutus, muita organisaatioita kehittävä yhteistyö sekä nopea reagointi. Kehitettävää löytyy avoimuudessa ja tiedon lisäämisessä esimerkiksi käynnissä olevista hankkeista.

Monipuolinen verkostoyhteistyö vaikuttavuuden edellytyksenä

Xamkin toiminta perustuu pitkäjänteisille kumppanuuksille, jotka tukevat toimijoiden strategista kehittämistä, osaamisen vahvistamista ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Kumppanuusverkosto rakentuu alueellisista, kansallisista ja kansainvälisistä yhteistyökumppaneista: yrityksistä, järjestöistä, korkeakouluista, tutkimuslaitoksista, oppilaitoksista, julkisyhteisöistä.

Vuonna 2019 Xamkillä oli lähes 700 yritys-yhteistyökumppanuutta (TKI-toiminnan tilastot Hansa-järjestelmässä). Digitalisaation tehokkaalla hyödyntämisellä pystytään uudistamaan asiakaslähtöisiä toimintatapoja sekä vahvistamaan alueellista kehitystä ja kilpailukykyä. Monialaisella yhteistyöllä ja avoimilla toimintatavoilla tuetaan esim. yritysten digitaalista toimintakulttuuria ja sopeutumiskykyä yllättävissä muutostilanteissa. Koronaepidemian aikana Xamk tarjosi paikallisten kehitysyritysten koordinoimana yrityksille maksutonta asiantuntija-apua hankehakemusten laatimiseen.

Xamkin kansainvälisessä yhteistyöverkostossa on yli 300 korkeakoulupartneria (kansainvälisten palveluiden tilastot). Vuonna 2019 ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita oli 70:stä eri maasta yhteensä 516. Koulutusviennissä panostetaan valittuihin, maakuntien erityisosaamiseen perustuviin kärkituotteisiin ja asiakassuhteiden kehittämiseen etenkin Kiinan ja Venäjän kanssa. Kasvava kansainvälinen toiminta tuo toiminta-alueelle uutta osaamista, työvoimaa sekä yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksia.



Kuva 10. Kasvua, kehitystä ja erikoistumista kansainvälisellä toiminnalla (Xamkin tilastot, TKI-tulosseuranta)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden johtaminen perustuu selkeisiin toimintamalleihin ja toimiviin prosesseihin

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus ovat luonteva osa Xamkin toimintaa ja toimintasuunnitelmia. Työtä ohjaavaa [strategiaa](#) tukeville keskeisille toimenpiteille on asetettu tavoitearvot ja indikaattorit, joita seurataan säännöllisesti johtoryhmissä ja yksikkötasolla. Xamkin [vastuullisuustyötä](#) johdetaan vastuullisuusohjelmalla ja seurataan raportoinnilla. Indikaattoreista suurin osa on yhteiskunnallisen vaikuttavuuden indikaattoreita.

TKI-hankkeissa johtamisen, tulosseurannan sekä vaikuttavuuden analysoimisen välineenä käytetään projektinhallintajärjestelmä Hansaa. Hansa integroi prosessit ja arvioinnin, ja sen kautta toteutuu myös strateginen kytkös TKI-vahvuusaloihin (ks. 2.2).

Salkku Aikataulu Laatu T&K-palvelumyyni

Päivitä | Laaja suodatus | Tietojen vienti | Pdf Valitse... 543/543

Projektin nimi	Hanketyyppi	Vaihe	Rahoittaja	Kampus	Vahvuusala	Laitos/yks.	KV-Hanke
Ruokahävikki kuriin Kaakkois-Suomessa	T&K-Hankeet	P2 Toteutus	Kaakkois-Suomen ELY...	Kouvola	Kestävä hyvinvointi	Kestävä hyvinvointi -va...	
Sähkökärrä - älykäs kotitalousäähkö ja sähköautojen lataus	T&K-Hankeet	P2 Toteutus	Etelä-Savon maakuntali...	Mikkeli	Digitaalinen talous	Digitaalinen talous -vah...	
Memoriaali - Aineistojen digitaalisen vastaanoton, käytettävyyden...	T&K-Hankeet	P2 Toteutus	Etelä-Savon ELY-keskus	Mikkeli	Digitaalinen talous	Digitaalinen talous -vah...	
Yhessä eteenpäin - nuorisotyö Etelä-Savon kouluissa	T&K-Hankeet	P2 Toteutus	Etelä-Savon ELY-keskus	Mikkeli	Kestävä hyvinvointi	Juvenia	
Kunnallinen nuorisotyö	T&K-Hankeet	P2 Toteutus	OKM / Valtion erityisav...	Mikkeli	Kestävä hyvinvointi	Juvenia	
Digiosaajasta yrittäjyteen	Koulutuksen keh...	P1.2 Rahoittajan ...	OKM / Valtion erityisav...			Luovien alojen tutkimus...	
Logistiikkasektorin asiakaskokemusten kehittäminen palvelumu...	T&K-Hankeet	P2 Toteutus	Hämeen ELY-keskus	Kouvola	Logistiikka ja merenkulku	Logistiikka ja merenkul...	
Digillä duuniin! - Digitaaliset sovellukset nuorten työllisyyspalvel...	T&K-Hankeet	P3 Loppuarviointi	Etelä-Savon ELY-keskus	Mikkeli	Kestävä hyvinvointi	Juvenia	
Ensihoitohenkilöstön työhyvinvointi yhteiskunnan poikkeusoloissa	T&K-Hankeet	P0 Idea	Työsuojelurahasto	Kotka	Kestävä hyvinvointi	Kestävä hyvinvointi -va...	
Nuorten lähebosallisuus ja -aktiivisuus	T&K-Hankeet	P1.2 Rahoittajan ...	Ympäristöministeriö	Kouvola	Kestävä hyvinvointi	Juvenia	
Mentoring NEETs. Generational Intelligent Mentoring of NEET Yo...	T&K-Hankeet	P2 Toteutus	Hämeen ELY-keskus	Kouvola	Kestävä hyvinvointi	Juvenia	
Advanced level paramedic competence - Expectations and needs...	T&K-Hankeet	P0 Idea	Laerdal Foundation (NO)	Kotka	Kestävä hyvinvointi	Kestävä hyvinvointi -va...	KV-hanke

Ruokahävikki kuriin Kaakkois-Suomessa

Projektin/hankkeen perustiedot

*Projektin nimi: Ruokahävikki kuriin Kaakkois-Suomessa

Hanketyyppi: T&K-Hankeet

*Organisaatio: Xamk

*Laitos/yksikkö: Kestävä hyvinvointi -vahvuusala

TK-tyyppi: Kehittämistyö, Tutkimus

Projektipäättäjät: [nimi]

Hankeasiantuntijat: [nimi]

Koulutusyksiköt: [nimi]

Rah. toimintalinjat: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Maa- ja metsätalouden tutkimuskeskus

Vahvuusala: Kestävä hyvinvointi

*Toimintalinjat: Älykkäät käyttäjäkeskeiset hallinnoija, yhteishanke

*Rooli projektissa: Hallinnoija, yhteishanke

Hallinnoija: [nimi]

Toteutus: 415 Muut maataloustieteiden tutkimuskeskukset

Ohjauksenala: 12 Palveluajat

Kampus: Kouvola

KV-Hanke:

Tavoite, toimenpiteet ja tulokset

*Tavoite (max. 1000 merkkiä):
Hankkeen pitkin lähtämisen tavoitteena on tukea monipuolista ja kilpailukykyistä ruoka-alan yrittäjyyttä Kaakkois-Suomessa sekä vahvistaa alueen yritysten kykyä toimia ympäristöystävällisesti.

Hankkeen konkreettiset tavoitteet ovat:
1) Ehkäistä ruokahävikin syntyä maaseudun ruokapalvelualan yrityksissä
2) Lisätä osamista ympäristötietoisien asiakkaiden palvelutarpeista ja toiveista
3) Vahvistaa maaseudun yritysten keskinäisiä verkostotutkimuksia.

Toimenpiteet (max. 1000 merkkiä):
Hankkeen toimenpiteet on jaettu kahteen työpakettiin, joista ensimmäinen keskittyy ruokahävikin ennaltaehkäisyyn ja vähentämiseen ja toinen asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden huomioon palvelu- ja tuotekehityksessä. Keskeisimpiä toimenpiteitä ovat - ruokatuotantoprosessin seuranta- ja kehittämiskäymät yrityksissä (10-12), ohjauksen ja tuen tarjoaminen tiedon tuottamiseen muuokseista, -työpajat, joiden teemat liittyvät esim. kasviperäisten käyttöön, ruokasegointi,

Vaativuus ja riskien arviointi

Liiketoimintariskit: 37
Projektiriskit: 50

Ainutlaatuisuus: [palkit]

Aikataulu: [palkit]

Osaajien määrä: [palkit]

Sidosryhmät: [palkit]

Ulkoiset muutokset: [palkit]

Kustannukset: [palkit]

Strateginen tärkeys: [palkit]

Lisätietoja: [palkit]

Indikaattorien vuosittaiset tavoitteet ja toteutumat

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	Yhteensä	Päivitys
*TKI-oppinopseista	20	20			40	30.6.2020
*Julkaistut	2	5			7	30.6.2020
*Viikkokäynteistä						
*Keskusteluohjelmat						
*Patentit						
*Patentinhakemukset						
*Start-upit						
*Muun yritysten käynnistäm.	10	10			20	30.6.2020
*Sidosryhmiä luovuttavien määrät	2	2	4		6	30.6.2020
*Mädänäkkyvyys						
Uusi toimintamalli	1				1	30.6.2020

Talenna indikaattorit päiväkirjaan

Opinnoittaminen: [] Hankeessa opinnollisiam

Sidosryhmäkumppanit: []

Suunnitelmat tai mahdolliset opintoajajat: []

Sovittu keuhkää 2020, käynnistävät vuoden 2020 syysyllä. Opintoajaksi sioitot tehtävät, opintoajajat.

Palvelualueen opintelijan perus ja syventävä harjoittelu yht. 30 op. Alotus 4.5.20.

Strategiset painotukset

Strategiset painotukset: Yrittäjyys ja liiketoimintasaaminen

Hankkeen uudistusarvo

Hanke tuottaa ruokahävikin ennaltaehkäisyyn ja vähentämiseen liittyvää tietoa ja todennettua tietoa maaseudun pienistä ruokapalveluyrityksistä ja tuottaa sen pohjalta toimintaa tulevaisuuden mallin. Pienen maaseudun yritysten erityispiirteet huomioidaan ohjelmassa ei ole.

Itsearviointi

Vahvistusvaiheen itsearviointi: []

Toteutusvaiheen itsearviointi: []

Päätösaiheen itsearviointi: []

Kuva 11. Hansassa tuloseuranta integroituu kokonaisprosessiin ja sitä kautta laadun ja vaikuttavuuden arviointiin.

Ennakoinnilla tietoa toiminnan suuntaamiseksi

Ennakoinnin avulla tarvittavia muutokset ja mekanismeja suunnataan kohti vaikuttavuustavoitteita niin koulutuksessa, TKI-toiminnassa kuin palvelutoiminnassakin. Xamk on mukana maakunnan ennakoitfoorumeissa, ja valtakunnallisia foorumeita seurataan aktiivisesti. Ennakointi, tilasto- ja indikaattoritietojen rinnalla tehdään tiivistä yhteistyötä toimijoiden kesken, sillä avoin ja aktiivinen vuorovaikutus tuottaa muun muassa uusia koulutustarpeita ja hankeaihoita.

Xamkissa on kehitteillä TKI-toiminnan vaikuttavuusmalli, jonka avulla voidaan jatkoa syventää toiminnan ja vaikuttavuuden suhdetta edelleen sekä viestiä vaikuttavuudesta kohdennetummin eri sidosryhmille. Työ ennakoinnin systemaattisuuden lisäämiseksi on käynnistynyt. Tunnistettu kehittämiskohde on trenditiedon käytettävyyden parantaminen sekä ennakoititiedon integroiminen prosesseihin. Kehitettävää on myös vaikuttavuutta koskevan seuranta- ja arviointitiedon dokumentoinnin ja käsittelyn yhteisissä menettelytavoissa. Data-analytiikan kehitystyö on aloitettu, se mahdollistaa jatkossa vastuullisen aluevaikutavuuden kuvaamisen, analysoimisen sekä raportoinnin niin opiskelijoille kuin sidosryhmille.

Vahvuudet

Toiminnan strategialähtöisyys

Kehittämiskohteet

Ennakoitityön systematisoinnin jatkaminen

Aktiivinen vuorovaikutus omistajakaupunkien kanssa
Toimintakulttuuri, jossa asiantuntijat tekevät aktiivista yhteistyötä kumppaneiden kanssa
Systemaattiset investoinnit asiantuntijapäömaan ja infraan
Toiminta-alueen tarpeisiin vastaava ja osaamistasoa nostava koulutus ja jatkuvan oppimisen mahdollisuudet

Vaikuttavuuden systemaattisen arvioinnin ja seurannan edelleen kehittäminen
Uusien menetelmien kehittäminen yritys yhteistyön syventämiseksi

2.1 Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen

- Assessment of the audit team

Xamk on alueellisesti merkittävä toimija

Auditointiryhmä kiinnitti huomiota Xamkin kykyyn luoda fuusion yhteydessä ja sen jälkeen yhtenäistä toimintakulttuuria. Vaikka fuusiosta on kulunut verrattain lyhyt aika, korkeakoulun toiminta nojaa pitkälti yhteisesti sovittuihin ja jaettuihin toimintatapoihin ja prosesseihin.

Auditointiaineiston perusteella Xamkin johtamisjärjestelmä ja strategia tukevat yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden kehittämisen tavoitetta. Vaikuttavuustavoitteet on määritelty, ja vaikuttavuustavoitteiden toteutumista seurataan muun muassa ulkopuolisen TKI-rahoituksen määrän, kansainvälisten hankkeiden määrän, avoimessa ammattikorkeakoulussa suoritettujen opintojen määrän ja Xamkin toiminta-alueelle työllistyneiden alumnien määrän avulla. Vaikuttavuustavoitteiden toteutumista arvioidaan sidosryhmiltä, kumppaneilta ja alumneilta kerätyn palautteen pohjalta sovituin menetelmin. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden johtaminen perustuu selkeisiin toimintamalleihin, kuten indikaattorien ja palautteiden tuottaman tiedon hyödyntämiseen.

Auditointivierailu vahvisti itsearvioinnin antamaa kuvaa siitä, että Xamkin rooli alueen kehittäjänä on merkittävä. Xamkin arvostus alueen sidosryhmien keskuudessa on suuri ja se koetaan elintärkeäksi alueelle. Xamk näyttäytyy kiinnostavana ja vetovoimaisena toimijana myös rahoittajien ja opiskelijoiden taholta. Tämä näkyy merkittävässä ulkopuolisen rahoituksen osuudessa ja Xamkin toimialueen ulkopuolelta hakevien opiskelijoiden määrässä. Valmistuneiden opiskelijoiden myönteistä työllistymiskehitystä alueelle on syytä edelleen tukea.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulmasta Xamkin toiminta on merkittävää erityisesti maakuntaliittojen ja kuntien näkökulmasta. Maakuntien ja kaupunkien keskeiset strategiset tavoitteet ovat linjassa Xamkin TKI-toiminnan vahvuusalojen kanssa ja alueelliset toimijat on

otettu mukaan kehittämistyöhön. Auditointiryhmä tukee Xamkin tavoitetta maakuntien ennakointiryhmissä toimimisesta. Tämän kautta mahdollistuu alueen tarpeisiin vastaaminen, samoin kuin uusien käytänteiden saaminen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointiin. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointiin käytetään tällä hetkellä määrällisiä mittareita kuten työllistymislukuja ja uraseurantakyselyn tuloksia, jotka mittaavat keskipitkän aikavälin vaikuttavuutta. Auditointiryhmä suosittelee, että ennakointiryhmissä toimimisen tavoitteena olisi nopean reagoinnin mahdollistaminen. Lisäksi ennakointiryhmissä toimimisella voitaisiin lisätä Xamkin alueellisen vaikuttavuuden todennettavuutta.

Sidosryhmät on otettava entistä monipuolisemmin mukaan toimintaan

Erityisesti kaupunkien ja maakuntien kanssa on löydetty toimivia yhteistyömuotoja. Yrityskentän osalta vaikuttavuus korostuu keskeisten kumppaneiden osalta, jotka kokevat merkittävää hyötyä TKI-toiminnasta. Sidosryhmiä laajemmin tarkasteltaessa auditointiryhmä suosittelee, että Xamk jatkaa edelleen asiakkuuksienhallinnan, viestinnän ja ennakointityön systemaattista kehittämistä.

Xamk on tunnistanut, että sen tulisi saada nopeammin ja täsmällisempää tietoa sidosryhmiltä, omistajakaupungeilta ja rahoittajilta entistä vahvempien kumppanuuksien rakentamiseksi sekä toiminnan vaikuttavuuden edistämiseksi. Auditointivierailulla tuli esille, että sidosryhmät eivät kaikilta osin tunnista rooliaan palautteen antajina ja Xamkin toiminnan kehittäjinä. Auditointiryhmä suosittelee ennakointityön systemaattisuuden parantamista myös tästä näkökulmasta.